

Estudio sobre el verbo guipuzcoano

comprendiendo el presente e imperfecto de indicativo del
auxiliar transitivo *izan* y de los verbos *jakin*,
euki, *ekari*, *eraman*, *egon*, *joan*, *etori*.
ibili en sus flexiones comu-
nes y alocutivas,

por G. Bähr

EXPLICACION DE UNOS SIGNOS ESPECIALES

ê indica una *e* muy abierta como en francés *mère*.

ä representa un sonido intermedio entre *a* y *e* más cercano de *a*.

Es un sonido peculiar de la región de Azpeitia y Azcoitia.

ə es una *e* muy atenuada parecida a la *e* alemana en *hole*.

u̇ es una *u* semivocal.

d̃ es un sonido intermedio entre *d* mojada y *g* mojada. Se produce formando una oclusión con el dorso de la lengua. Generalmente se ha transcrito con *y*, pero es muy distinto de la *y* tal como se pronuncia en francés, alemán, castellano, y Goyerri de Guipúzcoa, siendo la articulación de la *d̃* mucho más enérgica que la de la *y*. Su intensidad varía en los distintos pueblos.

dx es la grafía oficial de un sonido intermedio entre la *g* italiana de *gente* y la *j* francesa de *jour*. La pronunciación de este sonido varía igualmente, percibiéndose todas las etapas intermedias de la evolución desde *d̃* que es el sonido original hasta *dx*.

Las letras puestas en paréntesis se suprimen con frecuencia o representan variantes; v. gr., *gātue(a)* significa que se usan las dos formas *gātue* y *gātuea*.

Tú me

	I	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29
	<i>Flex. liter.</i>	<i>Fuenterr.^a</i>	<i>Gaviria</i>	<i>Guetaria</i>	<i>Hernani</i>	<i>Iciar</i>	<i>Irún</i>	<i>Isasondo</i>	<i>Legazpia</i>	<i>Motrico</i>	<i>Mutiloa</i>
sing.											
1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2a	nindukan	{ nifuken ziaken	ninduan	nifuan	nifuban	nifú(a)n	{ nifuken naken (1)	ninduan	ninduan (2)	nitueken	ninduan
2b	nindunan	{ nitunen zianen	nindunan	nifunan	nifunan	nifunan	nifunen	nindunan	nindunan	nifunan	nindunan
3	ninduen	{ nifuen zian	nindun		nifun	nifun	nauen (1)	nindun	nindun	{ nifuan ninduan	{ nindun nitun
plur.											
1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2a	ninduzun	nifuzun	ninduzun		nifuzun	nifuzun	nasun (1)	ninduzun	ninduzun	{ ninduzun nituzun	ninduzun
2b	ninduzuten	nifuzuten	ninduzuen		nifuzuten	nifuzuen	nasuten (1)	ninduzuen	ninduzuen	ninduzuen	ninduzuen
3	ninduten	{ nifuten ziraten	ninduen		nifuten	nifuen	nauten (1)	ninduen	ninduen	{ ninduen nifuen	{ ninduen nituen

Tú nos

	I	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29
sing.											
1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2a	gindukan	{ gifuken ziuken	ginduan	gifuan	gifuban	giñun	gifuken	gifutzean	genduztan	gifuezen	gifustan
2b	gindunan	{ gitunen ziunen	gindunan	gifunan	gifunan	giñunan	gifunen	gifutzenan	gindutzenan	gifuzenan	gifutzenan
3	ginduen	{ gifuen zigun	ginduzen		gindun	giñun	gafuen	gifutzen	gindu(t)zen	genduzen	gifutzen
plur.											
1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2a	ginduzun	giñuzun	ginduzun		giñuzun	giñuzun	gafuzun	gifutzun	ginduzun	ginduzun	giñutzun
2b	ginduzuten	giñuzuten	ginduzuen		giñuzuten	giñuzuen	gafuzuten	gifutzuen	ginduzuen	ginduzuen	giñutzuen
3	ginduzten	{ giñuzten ziguten	ginduztén		giñuzten	giñuen	gatuzten	gifuzten	ginduzten	{ genduzen gituzen	giñuztén

(1) Así los jóvenes.

(2) También *nifuan*, *nifunan*, etc.

Tú me

	I	3 ^o	3 ^I	3 ²	33	34	35	3 ⁶	37	38	39
	<i>Flex. liter.</i>	<i>Orio</i>	<i>Oyarzun</i>	<i>Pasajes</i>	<i>Régil</i>	<i>Rentería S. Sebast.</i>	<i>Tolosa</i>	<i>Zaldivia</i>	<i>Zarauz</i>	<i>Zumaya</i>	
sing.											
1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2a	ninduken	nifun	nifuken	ninduken	nifun	ninduken		nifuan	nifuan	ninduan	ninduan
2b	nindunan	nifunan	nifunen	nindunen	nifunan	nindunen		nifunan	nifunan	nindunan	nindunan
3	ninduen	nifun	nifun	ninduen xiran	nifu(a)n	nifun		nifun	nifun	nindun nitun	nindun
plur.											
1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2a	ninduzun	nifuzun	nifuzun	ninduzun	nifuzun	ninduzun		nifuzun	nifuzun	ninduzun	ninduzun
2b	ninduzuten	nifuzuen	nifuzuten	ninduzuten	nifuzden	ninduzuten		nifuzu(t)en	nifuzuen	ninduzuen	ninduzuen
3	ninduten	nifuen	nifuten	ninduten	nifuen	ninduten		nifu(t)en	nifuen	nifuen	nifuen

Tú nos

	I	3 ^o	3 ^I	3 ²	33	34	35	3 ⁶	37	38	39
	<i>Flex. liter.</i>	<i>Orio</i>	<i>Oyarzun</i>	<i>Pasajes</i>	<i>Régil</i>	<i>Rentería S. Sebast.</i>	<i>Tolosa</i>	<i>Zaldivia</i>	<i>Zarauz</i>	<i>Zumaya</i>	
sing.											
1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2a	gindukan	gifun	gifuken	gindukan	gifún	gifuzken		gifuan	gifuzean	ginduzean	gaifuan
2b	gindunan	gifunan	gifunen	gindunen	gifunan	gifu(ze)nen		gifunan	gifuzenan	ginduzenan	gaifunen
3	ginduen	gifun	gifu(e)n	ginduen	gifun	gifun		gifuzen	gifuzen	ginduzen	ginduzen
plur.											
1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2a	ginduzun	gifuzun	gifuzun	ginduzun	gifuzun	gifuzun		gifuzun	gifuzun	ginduzun	ginduzun
2b	ginduzuten	gifuzuen	gifuzuten	ginduzuten galtuzuten	gifuzden	gifuzuten		gifuzu(t)en	gifuzun	ginduzuen	ginduzun
3	ginduzten	gifuen	gifuten	ginduzten	gifuen	gifuten		gifuzten	gifuzten	ginduzten	ginduzten

Yo te

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	<i>Flex. liter.</i>	<i>Aizarna</i>	<i>Aizarnazab.</i>	<i>Albistur</i>	<i>Alquiza</i>	<i>Amézqueta</i>	<i>Andoain</i>	<i>Arrona</i>	<i>Astigarraga</i>	<i>Aláun</i>
sing.										
1	indudan	ifuten		ifuan	ifutan	ifuan	ifuan	ifuten	ifutan	induan
2	—	—		—	—	—	—	—	—	—
3	induen	ifun	ifun	ifun	ifuan	ifun	ifū(b)an	ifun	ifun	induan
plur.										
1	indugun	ifūn		ifun	ifun	ifun	ifun	ifūn	ifun	indun
2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	induten	ifuen		ifuen	ifuen	ifuen	ifue(ba)n	ifuen	ifuten	induen

Yo a vos

sing.										
1	zindudan	zifuten		zifuan	zifutan	zifuan	zifuan	zifuten	zifutan	zifuztan
2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	zinduen	zifun		zifun	zifun	zifusean	zifun	zifun	zifun	zifuzen
plur.										
1	zindugun	zifun		zifuztan?	zifūn	zifuzūn	zifun	zifugun	zifugun	zifuztan
2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	zinduten	zifuen		zifuen	zifuen	zifuzen	zifuen	zifuen	zifū(z)ten	zifuzten

Yo a vosotros

sing.										
1	zindustan	zifuztan		zifuztan	zifuen	zifuztan	zifuen	zifuztan	zifuzteen	zifuztean
2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	zindusen	zifuen		zifuzen	zifuen	zifuztan	zifuen	zifuen	zifuztan	zifuztēn
plur.										
1	zindustegun	zifueun		zifuzteun	zifueun	zifuzteun	zifū(z)teun	zifueun	zifuzteun	zifuzteun
2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	zindusten	zifuen		zifuztan	zifuen	zifuztan	zifuztan	zifuen	zifuztan	zifuzteen

Yo te

	I <i>Flex. liter.</i>	II <i>Aya</i>	12 <i>Azcoitia</i>	13 <i>Arpeitia</i>	14 <i>Beizama</i>	15 <i>Berástegui</i>	16 <i>Bidania</i>	17 <i>Cegama</i>	18 <i>Deva</i>	19 <i>Elgóiba</i>
sing.										
1	Indudan	ifuan	ifuan	{ituan Induan	ifuban	ifuen	ifutan	induan	induan	{ifuran ifuaran
2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	Induen	ifuan	ituan	{itun Indun	ifun	ifun	ifun	indun	indun	ifuan
plur.										
1	Indugun	ifún	ifuan	{ifuan Induan	ifun	ifuan	ifun	induan	induan	ifugun
2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	Induten	ifuen	ifuen	ifuen	ifuen	ifuen	ifuen	induen	induben	ifuen

Yo a vos

sing.										
1	zindudan	zifuan	zifustan	zifustán	zifutan	zifuan	zifutan	zindustan	zifutan	zifurazen
2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	zinduen	zifun	zifuzen	zifuzen	zifun	zifun	zifun	zindutzen	zifu(a)n	zifuzen
plur.										
1	zindugun	zifuan	zifusteun	zifusteun	zifún	zifuan	zifun	zindutzeun	zifugun	zifuguzen
2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	zinduten	zifuen	zifuzen	zifustán	zifuen	zifuen	zifuen	zindusteen	zifuen	zifuezen

Yo a vosotros

sing.										
1	zindustan	zifuen	zifuzten	{zifustedan zifustáben?	zifuten	zifuen	zifu(s)ten	zindustean	zifuzten	zifurezen
2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	zindusen	zifuen	zifuzten	zifustán	zifuen	zifuen	zifuen	zindusten	zifuzen	zifuezen
plur.										
1	zindustegun	zifueun	zifusteun	zifusteun	zifún	zifusteun	zifusteun	zindusteun	zifusteun	zifuzen
2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	zindusten	zifuen	zifuzten	zifustán	zifuen	zifuzten	zifuen	zindusteen	zifuzten	zifuezen

Yo te

	I	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29
	<i>Flex. liter. Fuenterr. *</i>	<i>Gaviria</i>	<i>Guetaria</i>	<i>Hernani</i>	<i>Iciar</i>	<i>Irún</i>	<i>Isasondo</i>	<i>Legazpia</i>	<i>Motrico</i>	<i>Mutiloa</i>	
sing.											
1	indudan	niken!	induan	indu(t)an	induan	ifutan	yaten (1)	ifutan	induan (2)	itxua(ke)n (3)	indu(n)an ifuan
2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	induen	siken	indun	induan	indun	ifun	yauen	ifun	indun	itxuan	indun
plur.											
1	indugun	geniken	indún	induun	induun	ifun	yagun	ifutaun	induun	itxuun	ifund(a)un
2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	induten	sitaken	induen	induen	induten	ifuen	yauten	ifuen	induen	{itxuen ifuen	{induen ifuen

Yo a vos

sing.											
1	sindudan	nizun		zifutan	zifuan	zifutan	zalfuten	zifuztan	zenduztan	{zifuzzen zenduzen	zifuztán
2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	sinduen	sizun		zifuzen	zifun	zifun	zalfuen	zifuzzen	zenduzen	zenduzen	zifuzzen
plur.											
1	sindugun	genizun		zifugun	zifun	zifugun	zalfugun	zifuztaun	zenduz(ta)gun	zenduzen	zifuzt(a)un
2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	sinduten	sizuten		zifuzten	zifuzten	zifuen	zalfuzten	zifuzten	zenduzten	zenduzen	zifuzten

Yo a vosotros

sing.											
1	sinduztan	sifuzten?		zifuzten	zifuztean	zifuzten	zifuzten	zifuztean	zenduztean	zenduezen	zifuzten
2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	sinduzen	sifuzen?		zifuzen	zifuzten	zifuen	zifuzen	zifuzten	zenduzten	zenduezen	zifuzten
plur.											
1	sinduztegun	genizian		zifuzeun	zifuzteun	zifuz(z)teun	zifuztegun	zifuzteun	zenduzteun	zenduezen	zifuzteun
2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	sinduzten	sizian		zinzuten	zifuzten	zifuzten	zifuzten	zifuzteun	zenduzten	zenduezen	zifuzten

(1) Estas flexiones no son las primitivas.

(2) También *ifuan*, etc.

(3) Los aldeanos pronuncian *f* en lugar de *tz*.

Yo te

	1 <i>Flex. liter.</i>	30 <i>Orio</i>	31 <i>Oyarzun</i>	32 <i>Pasajes</i>	33 <i>Régil</i>	34 <i>Rentería</i>	35 <i>S. Sebast.</i>	36 <i>Tolosa</i>	37 <i>Zaldivia</i>	38 <i>Zarauz</i>	39 <i>Zumaya</i>
sing.											
1	indudan	{iñuan iñunan?}	{iñuken iñunen}	induten	iñutan	iñutan		iñuten	iñutan	{induan itunan}	iñutan
2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	induen	{iñuban iñunan}	iñun	induen	iñun	iñu(a)n		iñuan	iñun	induan	iñuan
plur.											
1	indugun	iñuan	iñuun	indugun	iñuun	iñuun		{iñuun iñuaten?}	iñuun	induzun	iñuun
2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	induten	iñuen(an)	iñuten	induten	iñuen	iñuten		iñuten	iñuen	induen	iñuen

Yo a vos

sing.											
1	zindudan	zifuan	zifuan	zinduan	zifutan	zifuan		zifuen	zifuztan	zinduztan	zinduan
2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	zinduen	zifun	zifun	zinduen	zifun	zifuen		zifun	zifuzen	zinduan	zinduen
plur.											
1	zindugun	zifuun	zifuun	zindugun	zifuun	zifugun		zifuun	zifuzteun	zindugun	zindugun
2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	zinduzten	zifuen	zifuten	zinduzten	zifuen	zifuten		zifuzten	zifuzten	zinduten	zinduen

Yo a vosotros

sing.											
1	zinduztan	zifuen	zifuzten	zinduzten	zifuetan	zifuzten		zifuzten	zifuzten	zinduzten	zinduzten
2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	zinduzén	zifuen	zifuzten	zinduzten	zifuen	zifuzten		zifuzten	zifuzten	zinduzten	{zinduzen zifuzuan}
plur.											
1	zinduztegun	zifueun	zifuztegun	zinduztegun	zifueun	zifuztegun		zifuztegun	zifuzteun	zinduztegun	zinduzteun
2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	zinduzten	zifuen	zifuzten	zinduzten	zifuen	zifuzten		zifuzten	zifuzten	zinduzten	{zinduzten zifuzuen}

b) flexiones de relación o alocutivas

Yo lo [a tí, hombre]

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	<i>Flex. liter.</i>	<i>Aizarna</i>	<i>Aizarnazab.</i>	<i>Albistur</i>	<i>Alquiza</i>	<i>Amézqueta</i>	<i>Andoain</i>	<i>Arrona</i>	<i>Astigarraga</i>	<i>Aidun</i>
sing.										
1	nían	nín	nín	nín	nín	nñen	nín	nín	níken (1)	nían
2	[uan]	[uan]	[uan]	[un]	[uan]	[uen]	[uban]	[uan]	[ún]	[oan]
3	zían	zín	zín	zín	zín	zían	zín	zín	ziken	zían
plur.										
1	genían	giñun	giñun	{giñin giñun	giñin	giñean	giñin	giñun	{giñiken giñin	genduan
2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	zítean	ziden	{ziden zien	zien	ziden	zien	ziden	ziden	ziteken	zien

Yo lo [a tí, mujer]

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
sing.										
1	níñan	[níñan]	níñan	níñan	níñan	níñenan	níñan	níñan	níñen	níñan
2	[uan]	[uan(an)]	[uan]	[unan]	[unan]	[unan]	[unan]	[uan(an)]	[únen]	[oan]
3	zíñan	zíñan	zíñan	zíñan	zíñan	zíñenan	zíñan	zíñan	zíñen	zíñan
plur.										
1	geníñan	giñunan	giñunan	giñíñan	giñenan	giñenan	giñíñan	giñunan	giñíñen	gendunan
2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	zitenan	zíñenan	zíñenan	zíñenan	zíñenan	zíñenan	zíñenan	zíñenan	zíñenen	zíñenan

(1) Muchos, al parecer la generación joven: *nín, zín, etc.*, en los demás casos.

Yo lo [á tí, hombre]

	I	II	I2	I3	I4	I5	I6	I7	I8	I9
	<i>Flex. liter.</i>	<i>Aya</i>	<i>Azcoitia</i>	<i>Azpeitia</i>	<i>Beizama</i>	<i>Berástegui</i>	<i>Bidania</i>	<i>Cegama</i>	<i>Deva</i>	<i>Elgóibar</i>
sing.										
1	nian	nín	{nían {nīān	nīān	nín	{nīin {nīen	nín	nīan	nīan	najuan
2	[uan]	[uan]	[uən]	[uan]	[uan]	[uen]	[uan]	[oan]	{[eban] {[uan]	[zuan]
3	zian	zín	zian	ziān	zín	{zīin {zīen	zín	zian	zian	juan
plur.										
1	genian	giñen	giñian	{giñian {giñuān (1)	giñun	giñiin	giñun	genduan	giñan	genduan
2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	zitean	zidān	zien	{zien {ziāben (1)	ziden	zien	ziden	zian	ziaben	juen

Yo lo [a tí, mujer]

	I	II	I2	I3	I4	I5	I6	I7	I8	I9
sing.										
1	nīān	nīān	nīān	nīān	nīān	nīān	nīān	nīān	nīān	najonan
2	[uan]	[unan]	{[uən] {[unān]	[unan]	[uan?]	[unan]	[unan]	[oan]	[eban, uan?]	[zonan]
3	ziān	ziān	ziān	ziān	ziān	ziān	ziān	ziān	ziān	jonan
plur.										
1	giñan	giñenan	giñian	giniñān	giñunan	giñenan	giñunan	gendunan	giñan	gendunan
2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	zitenan	ziñenan	ziñen	ziñānen	ziñen(an)	ziñenan	ziñenan	ziñenan	ziñaben	jonen

(1) Así en Urrestilla.

Yo lo [a tí, hombre]

	I	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29
	<i>Flex. liter. Fuenterr.^a</i>	<i>Gaviria</i>	<i>Guetaria</i>	<i>Hernani</i>	<i>Iciar</i>	<i>Irún</i>	<i>Isasondo</i>	<i>Legazpia</i>	<i>Motrico</i>	<i>Mutiloa</i>	
sing.											
1	nlan	nken	nlan	nldan	nln	nln	ni(k)en	nlan	nlan	nlan	nlan
2	[uan]	[zuken]	[oan]	[uan]	[un]	[uan]	[du(k)en]	[oan]	[oan]	[oan] (2)	[uan]
3	zlan	ziken	zlan	zldan	zln	zln	zi(k)en	zlan	zlan	zlan	zlan
plur.											
1	genlan	{geniken glnuken}	genduan?	glnuan	glnn	glnun	geni(k)en	ginduan	genduan	gln(u)an	genduan
2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	zlatan	zlfeken	zlen	zldcen	zlfen (1)	zlfen	zite(k)en	zlen	zlen	zlen	zlen

Yo lo [a tí, mujer]

	I	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29
sing.											
1	nlfan	nlfen	nlfan	nlfan	nlfán	nlfan	nlfen	nlfan	nlfan	nlfan	nlfan
2	[uan]	[zunen]	[oan?]	[uanan]	[unan]	[uan]	[du(n)en]	[onan]	[oan]	[oan]	[uan]
3	zlfan	zlfen	zlfan	zlfan	zlfan	zlfan	zlfen	zlfan	zlfan	zlfan	zlfan
plur.											
1	genlfan	genlfen	gendunan	glnfan	glnfan	glnfan	genlfen	glnfan	gendunan	glnfan	gendunan
2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	zlfaten	zlfenen	zlfen	zlfecn	zlfenan	zlfen	zlfenen	zlfenan	zlfen	zlfen(an)	zlfen

(1) Los viejos dicen *zlfen*.(2) Los jóvenes usan *zeken*, *zenan*.

Yo lo [a tí, hombre]

	I	3 ⁰	3 ¹	3 ²	33	34	35	36	37	38	39
	<i>Flex. liter.</i>	<i>Orio</i>	<i>Oyarzun</i>	<i>Pasajes</i>	<i>Régil</i>	<i>Rentería</i>	<i>San Sebast.</i>	<i>Tolosa</i>	<i>Zaldivia</i>	<i>Zarauz</i>	<i>Zumaya</i>
sing.											
1	nian	nín (1)	níken, nín (3)	níken	nín	nín	nín (2)	nian	nian	nídan	nian
2	[uan]	[uban]	[uken]	[uen]	[uan]	[uen]	[uan]	[uan]	[uan]	[uan]	[uan]
3	zian	zín	ziken, zín (3)	ziken	zín	zín	zín	zian	zian	zídán	zian
plur.											
1	genian	giñin	geníken	geníken	giñuun	genín	giñin	giñjan	giñuan	giñen	giñian
2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	zitean	ziden	zite(ke)n	ziteken	zien	zifen	ziden	ziaten	zien	ziden	zien

Yo lo [a tí, mujer]

sing.											
1	niñan	niñan	niñen	niñen	niñan	niñen	niñan	niñan	niñan	niñan	niñan
2	[uan]	[unan]	[unen]	[uen]	[uanan]	[unen]	[uan]	[unan]	[unan]	[unan]	[unan]
3	ziñan	ziñan	ziñen	ziñen	ziñan	ziñen	ziñan	ziñan	ziñan	ziñan	ziñan
plur.											
1	geniñan	giñenan	geniñen	geniñen	giñunan	geniñen	giñiñan	giñiñan	giñunan	giñenan	giñenan
2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	zitenan	ziñenan	zitenen	zitenen	ziñenan	zitenen	ziñen	ziñaten	ziñenan	ziñenan	ziñenan

(1) También *nidan*, *zidan*, etc.

(2) Estas son las flexiones de Asteasu e Igueldo.

(3) Así en particular los jóvenes de la población misma.

Yo los [a tí, hombre]

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	<i>Flex. liter.</i>	<i>Aizarna</i>	<i>Aizarnazab.</i>	<i>Albtstur</i>	<i>Alquiza</i>	<i>Amézqueta</i>	<i>Andoain</i>	<i>Arrona</i>	<i>Astigarraga</i>	<i>Aidun</i>
sing.										
1	nituan	nitxétin	nitxitin	netxetin	nitxetin	nitxetian	nizkin	nitxitin	nizkiken	netian
2	[ifuea]	[ifu(a)n]	[ifun]	[ifúan]	[ifuan]	[ifun]	[ituban]	[ifun]	[ituen]	[ifu(a)n]
3	zituan	zetin	zetin	zetin	zitxetin	zetian	zizkin	zetin	zizkiken	zetian
phur.										
1	genituan	gintxendin	gintxitin	gintxin	gintxetin	gintxetian	giñizkin	gintzetin?	giñizkiken	giñutzean giñutzean
2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	zituztean	zetiden	zetien	zetien	zitxetiden	zetien	zizkiden	zetiden	zizkifeken	zetien

Yo los [a tí, mujer]

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
sing.										
1	nitunan	nitxetiñan	nitxitiñan	netxetiñan	nitxetiñan	nitxetiñan	nizkiñan	nitxitiñan	nizkiñen	netiñan
2	[ituen]	[ifun(a)n]	[ifunan]	[ifunan]	[ifunan]	[ifunan]	[itunan]	[ifun]	[itunen]	[ifunan]
3	zitunan	zetiñan	zetiñan	zetiñan	zitxetiñan	zetiñan	zizkiñan	zetiñan	zizkiñen	zetiñan
phur.										
1	genitunan	gintxendiñan	gintxitiñan	gintxiñan	gintxetiñan	gintxetiñan	giñizkiñan	gintzetiñan	giñizkiñen	giñutzenan
2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	zituztenan	zetiñenan	zetiñenan	zetiñenan	zitxetiñenan	zetiñenan	zizkiñenan	zetiñen	zizkiñenen	zetiñenan

Yo los [a tí, hombre]

	I <i>Flex. liter.</i>	II <i>Aya</i>	12 <i>Azcoitia</i>	13 <i>Azpeitia</i>	14 <i>Beizama</i>	15 <i>Berdástegui</i>	16 <i>Bidania</i>	17 <i>Cegama</i>	18 <i>Deva</i>	19 <i>Elgóibar</i>
sing.										
1	nituan	nitzetín	{nítzizian nítzetuán (3)}	nitzizián	nitzetín	nizkín (1)	nitzetín (2)	nituan	niazen (1)	najaitxuan (4)
2	[ituen]	[ifuan]	[ifuán]	[ituán]	[itun]	[ifuen]	[ifun]	[itun]	[ituan]	[ifuan]
3	zituan	zitxetín	zetuan	zitxián (1)	zetín	zizkín	zetín	zituan	ziazen	jaitxuan
plur.										
1	genituan	gintxetín	{gitxetuan (3) gitxetzian	ginitxizián	gitxendín	gífizkín	gl(n)tzetín	gintzean	gífazen	genduazen
2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	zituztean	zitxetidán	zetuan	zitxiáben	zetiden	zizkien	zetiden	zituán	ziabezen	jaitxuen

Yo los [a tí, mujer]

	I	II	12	13	14	15	16	17	18	19
sing.										
1	nitunan	nitzetifían	nitzetunan	nitzizifían	nitzetifían	nizkifían	nitzetifían	nitunan	nifazen	najaitxonan
2	[ituen]	[ifunan]	[ifunan]	[itunán]	[ifunan]	[ifunan]	[ifun(an)]	[itun]	[itunan]	[ifunan]
3	zitunan	zitxetifían	zetunan	zitxizifían	zetifían	zizkifían	zetifían	zitunan	zifazen	jaitxonan
plur.										
1	genitunan	gintxetifían	gitxetunan	gintxizifían	gitxendifían	gífizkifían	gitzetifían	gintzenan	gífazen	gendunazen
2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	zituztenan	zitxetifienan	zetunen	zitxiáben	zetifienan	zizkifienan	zetifien	zitunán	ziábezen	jaitxonon

(1) Flexión impropia.

(2) También *nitzetin*, etc.

(3) Esta flexión parece dominar fuera del núcleo de la población.

(4) También con *-i-* en vez de *-tz-*.

Yo los [a tí, hombre]

	I	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29
	<i>Flex. liter. Fuenterr.ª</i>	<i>Gaviria</i>	<i>Guetaria</i>	<i>Hernani</i>	<i>Iciar</i>	<i>Irún</i>	<i>Isasondo</i>	<i>Legazpia</i>	<i>Motrico</i>	<i>Mutiloa</i>	
sing.											
1	nituan	nifiken	netuan	netxetidan		nitzin (1)	nifien	netian	natuan (2)	nitxuken (3)	netuan
2	[itun]	[zifuken]	[ifun]	[ifu(a)n]		[ifun]	[difuen]	[itun]	[itu(a)n]	{[(z)itxuken] [ifun]}	[ifun]
3	zituan	zifiken	zetuan	zetidan		zitzin	zifien	zetian	xatuan	zitxuken (3)	zetuan
plur.											
1	genituan	genifiken	ginuzean (4)	{gintxetidan ginuzian}		gintzin	geniti(k)en	genetian	genduztán	ginuzen	ginuztan
2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	zituztean	zi(i)zteken	zetuen	zetxetiden		zitzixen	zifize(k)en	zetien	xatuen	{zitxueken (3) zituazen}	zetuen

Yo los [a tí, mujer]

	I	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29
sing.											
1	nitunan	nifiñen	netunan	netxetiñan		nitziñan	nifiñen	netiñan	natunan (2)	nitxunan	netunan
2	[itun]	[zifunen]	[ifun]	[ifunan]		[ifun(an)]	[difunen]	[ifun]	[itun(an)]	[itunan]	[ifun]
3	zitunan	zifinen	zetunan	zetiñan			zitiñen	zetiñan	xatunan	zifunan	zetunan
plur.											
1	genitunan	genifiñen	ginuzenan (4)	{gintxetiñan ginuziñan}			genifiñen	genetiñan	genduzenan	ginuzanen	ginuzenan
2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	zituztenan	zistenen	zifunen (4)	zetxetiñen			ziñuztenen	zetiñenan	xatunen	zifunazen	zetunen

(1) Flexión impropia.

(2) También *natuan*, (*nituan*), etc.

(3) Flexiones empleadas por los jóvenes.

(4) Así en Segura.

Yo los [a tí, hombre]

	I	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39
	<i>Flex. liter.</i>	<i>Orio</i>	<i>Oyarzun</i>	<i>Pasajes</i>	<i>Régil</i>	<i>Rentería</i>	<i>S. Sebast.</i>	<i>Tolosa</i>	<i>Zaldivia</i>	<i>Zarauz</i>	<i>Zumaya</i>
ing.											
1	netunan	nixkin (1)	niski(ke)n (1)	niskiken (1)	netxetn	niskn (1)	nitxetn (2)	niskian (1)	nitretian	nixkidan (1)	netxitian
2	[ituen]	[ituban]	[ifuken]	[ituken]	[ifun]	[ifun]	[ifuun]	[ituan]	[ifun]	[itu(a)n]	[ifuan]
3	zetunan	sixktn	siskiken	siskiken	zetin	sixktn	zitxetn	siskian	zetian	sixkidan	zitian
plur.											
1	gentunan	gixiskn	geniskiken	geniskiken	getxendin	geniskin	gintxetn	gixiskian	gixutzean	gixezen	gixxitian
2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	zitustean	sixkiden	sixkifokan	sixkitoken	zetien	sixkifen	zitxetiden	sixkifaten	zetien	sixkiden	zitian zetien

Yo los [a tí, mujer]

ing.											
1	netunan	nixkifian	niskifien	nixkifien	netxetifien	niskifien	nitxetifian	niskifian	nitxetifian	nixkifian	netxi(tl)ian
2	[ituen]	[itunan]	[ifunen]	[itunen]	[ifunan]	[ifun(en)]	[itunan]	[itunan]	[ifun(an)]	[itun(an)]	[ifunan]
3	zetunan	sixkifian	siskifien	siskifien	zetifian	siskifien	zitxetifian	siskifian	zetifian	sixkifian	zitifian
plur.											
1	gentunan	gixixkifian	geniskifien	geniskifien	getxendifian	geniskifien	gintxetifien	gixixkifian	gixutzenan	gixesifian	gixxitifianan
2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	zitustenan	sixkifianau	siskifienon	sixkitenen	zetifien	sixkifienon	zitxetifien	sixkifiaten	zetifien(an)	sixkifien	zetifienan

(1) Forma impropia

(2) Estas son las flexiones de Asteasu.